

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 17.000

Letna inozemstvo » 25.000

Letna inozemstvo, USA dol. 30

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXIII. - Štev. 51 (1684)

Gorica - četrtek, 31. decembra 1981 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Žalosten božič na Poljskem

Na praznik sv. Družine v nedeljo 27. decembra sta minila dva tedna, odkar vlada na Poljskem vojna, ki je uvedla obsedno stanje in prepovedala vsako dejavnost neodvisnega sindikata Solidarnost. Počasi, iz dneva v dan, je vojska rušila odpor delavstva po tovarnah in rudarjev po rudnikih. Sedaj se lahko reče, da je postal položaj »normaliziran«.

Prvič po 13. decembru, ko je prišlo do zatrtja vseh državljskih svoboščin, je general Jaruzelski, ki je istočasno predsednik vlade, tajnik partije in obrambni minister za božič spregovoril svojim rojakom. Dejal je, da bo obsedno stanje trajalo, dokler bo to potrebno. »Ni bilo druge izbire,« je general zatrdil. »Trebalo je bilo izbrati med manjšim in večjim zlomom. Večje zlo bi bila bratomorna vojna, ki je grozila. Nekateri neodgovorni so hoteli spopad. Mi smo jim to preprečili.«

Tudi poljski primas nadškof Glemp je naslovil za božič na poljske vernike svojo poslanico. »Prihodnje leto bo za Poljsko zaradi 600-letnice Matere božje na Jasni gori jubilejno. Prišel bo tudi sv. oče. Vsi se zavedamo, da bo to leto čas odpovedi, pomanjkanja, žrtve in ponižanj. Vse pa bomo lahko prenesli, če se bo sprožil družbeno-gospodarski organizem v okviru obnove, ki se je pričela lanskega avgusta.« Nadškof se je v poslanici spomnil še tistih, ki »so doživeli razočaranje, zapor in krivično klevetanje.«

Naravno je, da je dogodkom na Poljskem posvetil vso možno pozornost tudi sv. oče. Najprej je sprejel pretekli teden v Rimu tajnika poljske škofovske konference Dobrowskega, nato pa je poslal v Varšavo svojega odposlanca msgr. Poggija, ki je generalu Jaruzelskemu izročil osebno pismo Janeza Pavla II. V božični poslanici pa je sv. oče med drugim dejal: »Ti, ki si pokazal pastirjem in sv. Trem kraljem pot v Betlehem, pokaži sinovom in hčeram poljske dežele pot za boljše bodočnost domovine v miru, pravičnosti in svobodi.« In je dodal: »Pozivamo oblasti, voditelje držav, družbene sisteme in družbo v celoti, naj se povsod spoštuje načelo verske svobode, naj ne bo nihče zaradi svoje vere v Kristusa zapostavljen, oropan dostopa do državljskih pravic, naj bodo katoličani na Vzhodu deležni istih pravic kot njihovi bratje.« Na dan sv. Stefana pa je še rekel: »Naša misel je blizu vsem, ki

kjerkoli trpijo zaradi ljubezni do Kristusa in bratov, so žaljeni in ponižani v svoji lastni domovini in lastnem okolju: naj dvignejo svoje oči kvišku, da bodo videli, kot sv. Stefan, nebesa odprta.«

Na sam božični dan, ko se je sv. oče pokazal na balkonu Damazove palače v Vatikanu ter izrekel voščila v 42 jezikih (tudi v slovenskem) je omenil »tudi drage svoje rojake, ki trpijo in so bili odpeljani od svojih najdražjih ali jih tareta potrtost in obup.«

Uradni poljski krogi zatrjujejo, da je 50 krajev, kjer so internirani tisti, ki so se zdeli režimu nevarni in nadležni. V vsakem zbirnem mestu naj bi ne bilo več kot 250 oseb; v celoti naj bi bilo zaprtih 12.500 Poljakov. Iz krogov, ki so blizu Solidarnosti pa se govori o 50.000 zaprtih. Samo na letališču pri Radomu živi pod šotori 2.000 pripornikov. Sam voditelj Solidarnosti L. Walesa je priprt na sedežu glavnega štaba vojske v Varšavi.

Dogodki na Poljskem so imeli povsod velik odmev in so spravili v zadrego zlasti komunistične stranke v svobodnem svetu. Le kakšna predstavnica delavcev naj bi še

bila partija, če njeni voditelji s silo preganjajo in zatirajo 10 milijonov delavcev, ki so si v sindikatu Solidarnost skušali zavarovati svoje pravice, katerih komunistična stranka ni hotela spoštovati? Le koga še partija predstavlja? Samo krog neznačajnih in interesiranih oseb, ki so se proti volji ljudstva polastili oblasti in jo sedaj krčevito držijo zase.

Medtem ko nekatere zahodnoevropske vlade s sklicevanjem na nevmesavanje v notranje zadeve druge države previdno izbirajo besede, ko je govora o sedanjih razmerah na Poljskem je pa bil predsednik Reagan v svoji božični poslanici ameriškega ljudstvu izredno jasen. Povedal je, da je generala Jaruzelskega obvestil »o hudih posledicah, če se bo na Poljskem nadaljevalo vladno nasilje« ter napovedal konkretne ukrepe. Vlada ZDA bo prekinila vse pošiljke kmetijskih izdelkov in preprečila bo obnovitev izvoznih kreditov poljski vladi pri uvožno-izvojni banki ZDA. Nadaljevalo pa se bo s pošiljanjem hrane po dobrodelnih organizacijah; »dokler bo razvidno, da poljsko ljudstvo resnično prejema to hrano.«

VOŠČILO GORIŠKEGA NADŠKOFA

Naj bi vas, dragi slovenski verniki, dosegla moja prisrčna voščila za praznike Gospodovega rojstva in novo leto. Pred nami so potrebe našega škofijskega občestva: problemi, ki jih vsi čutimo in ki silijo, da jih rešimo.

Voščilo za božič, ki ga doživljamo v luči vere, pomeni stisniti si roko, pa ne v simbolični obliki, ampak učinkovito kot izraz volje, da se spoprime s položajem goriške Cerkve in skušamo dobiti ob tem nek odgovor.

Cerkveno zborovanje, na katerega se pripravljamo, je priložnost in čas, ki nam ga Gospod daje kot trenutek luči in milosti. Prenoviti se pomeni poživiti našo skupnost in jo obogatiti z občestvenim duhom.

Jezus, ki je postal eden od nas, vzor delitve z drugimi v svojem učlovečenju, nas kliče, da hodimo z njim po isti poti in se srečamo z njim po vezeh ljubezni v najbolj živem bratstvu.

Ta moja voščila naj pridejo do vas vseh, vstopijo v vaše družine in občestva, vas okrepijo v težavah in vam vlijejo obilo zaupanja. Naj pride na vse milost in blagoslov našega Odrašenika!

PETER COCOLIN, nadškof

Papeževa spodbuda o zakonu in družini

Lani je imela v Rimu svoje zasedanje škofovska konferenca, ki je razpravljala o dolžnostih družine v današnjem svetu. Zbrani škofje niso izdali svojega dokumen-

ta, ampak samo poslanico za krščanske družine. Sv. očetu so pa poslali 43 predlogov, ki so bili nekak zaključek zamotanega razpravljanja o družini po svetu in o njenih številnih vprašanjih. Na podlagi teh predlogov naj bi sv. oče izdal svoj dokument ali encikliko.

Pred kratkim je izšel ta dokument ali spodbuda, kakor se uradno imenuje. Nosi datum 22. novembra in obsega 160 strani. V njem papež praktično potrjuje dosedanja nauka Cerkve o družini, o zakonski moralni, o pravicah in dolžnostih zakoncev in staršev.

Sv. oče bo ponovno obiskal Afriko

Na tiskovni konferenci je glasnik Romeo Panciroli povedal prisotnim časnikarjem, da namerava sv. oče sredi februarja ponovno obiskati Afriko in sicer državo Nigerijo. Krajši obisk je predviden tudi v državi Gabon. Potovanje bo trajalo šest do sedem dni.

Poljaki iščejo zatočišče v Avstriji

V Avstriji se množi število beguncev s Poljske. Računajo, da jih je trenutno v Avstriji 55.000. Avstrijska katoliška dobrodelna ustanova Caritas je zaprosila evropsko javnost za pomoč, ker sama ne zmore velikih stroškov za vzdrževanje tako visokega števila beguncev. Italijanska Caritas je svojo pomoč že obljubila.

Pomoč Ugandi

Dve transportni vojaški letali sta v četrtek 18. decembra odpeljali iz Milana 40.000 kg živeža in zdravil v Ugando. Prevoz je organiziral diakon iz Piacenze Vittorio Pastorini, ki ima zbranih 300.000 kg živil in zdravil, a je v težavah za prevoz. Diakon Vittorio Pastorini vodi že dalj časa obsežno in uspešno akcijo za pomoč potrebnim v Ugandi.

Kitajski sv. Trije kralji. Sliko je poslala misijonarka Anica Miklavčič iz Hongkonga

Ob novem letu si želimo zdravja, uspehov pri delu, zadovoljstva in blagostanja. Toda kot ljudje, po božji podobi ustvarjeni, potrebujemo še kaj več: mir v duši, mir z bližnjim, mir med narodi, božje varstvo in božji blagoslov. Vse to želita bralcem, naročnikom in sodelavcem našega lista, pa tudi vsem rojakom doma in po svetu

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»KATOLIŠKEGA GLASA«

V SKRBI IN MOLITVI ZA MIR

Od božiča 1944 do danes ni bil svet tako zaskrbljen zaradi miru kot pretekle božične praznike. Razlog za zaskrbljenost ni samo Poljska, ampak celotni svetovni položaj. Ta zaskrbljenost je prišla do izraza v raznih voščilih, ki so si jih izrekli odgovorni državniki, zlasti še italijanski predsednik Sandro Pertini in sv. oče Janez Pavel II. Gre za dva moža, ki sta v svojem osebnem življenju izkusila, kaj je diktatura, kaj vojna in kaj pomeni mir v svobodi. Morda je tudi razlog, da sta socialist Pertini in papež Karol Wojtyła tako velika osebna prijatelja. Škoda, da ju italijanska in svetovna javnost premalo poslušata.

PAPEŽEVA ZAVZETOST ZA MIR

Sv. oče je bil med prazniki ves zavzet v akciji za mir. Trije so bili najbolj značilni momenti v tej akciji: njegova poslanica za svetovni dan miru, ki ga obhajamo na novo leto; njegovo osebno odposlanstvo v Moskvo, Washington in k Združenim narodom; končno njegov nagovor na kardinalne ob božičnih voščilih, da ne omenjamo drugih njegovih pozivov ob številnih priložnostih pretekle dni.

V svoji poslanici za Dan miru 1982 razlaga geslo, ki ga je izbral za ta dan: Mir je dar božji, zaupan ljudem. V uvodu so besede sv. Avguščina, ki jih je navedel že Benedikt XV. ob koncu prve svetovne vojne: »Mir, ta čudoviti dar božji, o katerem pravi sv. Avguštin, da je med zemskimi dobrinami tista, o kateri je najbolj pri-

jetno govoriti, najbolj zaželena med zaželenimi, najboljša, kar jih je mogoče najti.«

Te besede sv. Avguščina veljajo tudi danes in morda bolj kot kdajkoli prej, ker bi kak nov svetovni spopad pomenil gotovo uničenje človeštva. Prav na to ponovno opozarja sv. oče. Nova vojna bi bila vseobsegajoča, zajela bi vse narode, ker so ti danes, hočeš nočeš, vsi med seboj povezani. Postala bi totalna, ker bi vsaka stran uporabila vse sile, vojaške, tehnične, gospodarske za to, da zmaga. Končno bi kak nova vojna bila radikalna; šlo bi za preživetje človeštva zaradi uničujoče moči modernega jedrskega orožja.

V tem oziru je papež v nagovoru na kardinalne omenil svoja razmišljanja, ki jih je izrekel v Hirošimi ob svojem obisku na Japonskem: »Spominjati se Hirošime, pomeni s studom zavračati jedrsko vojno. Spominjati se Hirošime, pomeni zavzemati se za mir. Spriču nesreče, ki si jo človek sam povzroča z vsako vojno, moramo znova in znova ponavljati, da zatekanje k vojni ni nekaj nujnega ali nenadomestljivega. Človeštvu ni usojeno, da samo sebe uniči. Ideološke razlike, potrebe in zahteve se morejo in morajo ublažiti in se rešiti po poteh, ki niso vojna.«

Ob morečih slutnjah kakega novega svetovnega spopada in ob rahlem upanju, ki ga je prižgala konferenca med Sovjeti in Amerikanci v Zenevi, je sv. oče poslal posebna odposlanstva v Moskvo, Washington in v New York k Združenim narodom. Vsako odposlanstvo so sestavljali po trije člani

papeške akademije znanosti. Imeli so nalogo, da izročijo papežev osebno pismo Brežnjevu, Reaganu in tajniku OZN. V pismu sv. oče roti prizadete voditelje, naj vse storijo, da pride do pozitivnega zaključka razgovorov v Zenevi, to je do omejitve atomskega orožja ali celo do njegove prepovedi. Sicer, opozarja papež, se bo človeštvo samo uničilo.

KAKO REŠITI MIR

Ali je mogoče rešiti mir? Papež pravi, da je mogoče. V omenjeni poslanici razlaga tudi, kakšne so poti do miru. Predvsem je mir dar božji. Človeku je Bog dal vse stvarstvo, da z njim razpolaga v svojo dobrobit, toda vtisnil je človeku tudi zakone, ki ga vežejo, da spoštuje svojega bližnjega, njegovo osebnost in njegovo življenje. »Da,« vzklika sv. oče, »Bog je v resnici vir miru; on poziva k miru, on mir zagotavlja, on daje mir kot sad pravičnosti.«

Toda mir je dar, ki je tudi zaupan ljudem. Tudi ljudje se morajo truditi in delati za mir. Zato papež navaja, kako je treba ravnati, da se mir ohrani. Predvsem je potrebno ljudi informirati po resnici. Politiki ne smejo ljudem prikrivati resnice. Potem je potrebno proučevati človeka in človeško družbo. Juristi, sociologi in filozofi lahko k temu veliko prispevajo, ko odkrivajo zakone človeške duševnosti, družbene zakonitosti in zgodovinskega razvoja. Toda za mir med narodi je najprej potrebno mirno sožitje znotraj držav sa-

mih. Zato so politiki v prvi vrsti poklicani, da gradijo mir v lastni državni skupnosti, kjer naj skrbijo za pravičnost, skupno blaginjo in za sodelovanje vseh državljanov pri vodenju javnih zadev. S tem sv. oče daje razumeti, da so diktature največja nevarnost za mednarodni mir. Saj se diktature ne ozirajo na potrebe ljudstva in ne na javno mnenje, temveč mislijo le na to, kako bi oblast ohranile in utrdile.

Slednjic sv. oče poudarja tudi vlogo, ki jo imajo mednarodne organizacije za ohranitev miru med državami. Katoliška Cerkva je sploh vedno podpirala vsa mednarodna združenja, ki so v službi miru. Takšna združenja je vedno priporočala, pa naj gre za kulturne, znanstvene, športne ali umetniške pobude. Saj vsa takšna združenja pomagajo rušiti psihološke pregrade med narodi, pregrade, ki so nemalokrat prvi vzrok sporom, sovraštvu med narodi in končno tudi vojnem. »Danes je človeška družba bolj kot kdajkoli v preteklosti prisiljena, da si ustvari strukture za pogajanja in razgovore, strukture, ki so ji nujno potrebni, če hoče preživeti. Gre za neobhodne ustanove za pospeševanje pravičnosti in miru,« ugotavlja sv. oče.

Na koncu svoje poslanice se papež obrača na vse verujoče, posebno na vse kristjane. Ljudje so se v vojnih stiskah vedno obračali na Boga in ga vsak po svoje rotili za mir. K molitvi za mir smo posebno poklicani kristjani, ki verujemo v Kristusa, ki je kralj miru, in v Marijo Devico, ki je kraljica miru.

Simon Kos in njegovi prijatelji

Tako bi lahko dali naslov temu sestavku, vendar bi ne bili pravični do zgodovine, kot niso tisti, ki govorijo o tržaškem procesu leta 1941 kot le o procesu »proti Pinku Tomažiču in tovarišem«. Se nekaj desetletij bi moralo miniti, da bomo primorski Slovenci (enega ali drugega ideološkega prepričanja) spoznali napake, ki jih sedaj delamo in da bomo vse naše heroje častili tako, kot bi jih že morali od leta 1945 dalje.

Trdno verujem, da bodo našemu narodu na Primorskem prej ali slej zasijali časi, ko ne bo greh reči, da je od petih ustrelenih na openskem strelišču v tistem tragičnem jutru 15. decembra 1941, bil ustrelen ne le en sam komunist (Pinko Tomažič), kakor tudi ne četvero narodnjakov (Bobek, Kos, Ivančič in Vadnjal), ampak je bilo ustrelenih pet slovenskih fantov, pet borcev pod fašizmom za narodno stvar! To je prva ugotovitev.

Druga pa je naslednja: bomo kot pripadniki slovenske narodne skupnosti v Italiji kdaj tako zreli, da bomo lahko skupno ne glede na ideološko prepričanje, šli v povorki na opensko strelišče in se združeni poklonili spominu petih umorjenih? Brez »pridig« italijanskih strank, brez instrumentalizaciji ideološkega tipa, saj ni bilo med ustrelenimi na Opčinah, tako kot ni bilo na bazovski gmajni, nobenega, ki bi ne bil Slovenec!

V arhivu pisarne dr. Franeta Tončiča sem našel tri pisma, ki, mislim, še niso bila objavljena. Dve pismi, ki jih je Simon Kos pisal svojem, sta pisani v italijanskem jeziku. Pismo bratu Cirilu je državni pravdnik sekvestriral z odlokom z dne 1. decembra 1941. Zakaj je tožilec čakal skoro deset dni? Tretje pismo, najbolj presretno je v slovenščini ter namenjeno

staršem, ki ga je Kos pisal iz zaporov (takrat v ulici Nizza št. 22).

Nedvomno sta bila protagonisti drugega tržaškega procesa Simon Kos in Pinko Tomažič (citiram po abecednem redu). Tomažič predstavnik tržaške skoroda meščanske družine, Kos povsem sin kmečke grude. Eden komunist, ki je propagiral »ustanovitev slovenske sovjetske republike«, ki naj bi združila vse manjšine Julijske krajine, Koroške in Jugoslavije (citaj iz sodbe), koncepcija pa, ki »ni bila sprejemljiva za vse obtožence...« (iz sestavka dr. Tončiča).

Simon Kos pa je bil kmečki sin, navezan na svojo zemljo in ljudi, na svojo vas in sosede, na svoje gore in planine, kot seveda Pinko Tomažič ni mogel biti. Oba pa sta dobila skupno mesto v obtožnici, ki se je v tem svistu takole glasila: »...komunisti in narodnjaki so našli gotovo soglasje na področju nacionalnih zahtev, ki so, po njihovem, imele za cilj osvoboditev vsega slovenskega ljudstva izpod jarma zatiralcev« (citaj iz sodbe), to je, kakor nadalje poudarja obtožnica »izpod jarma fašističnega režima, ki naj bi bil, po njihovem, odgovoren za domnevno zatiranje in zaslužjevanje slovenske manjšine v Italiji« (citaj iz sodbe, prevedel dr. Frane Tončič).

V spomin na žrtve drugega tržaškega procesa objavljamo po naših podatkih še neobjavljeno pismo, ki ga je pred usmrtno izpovedjo poslal staršem Simon Kos. Pismo objavljamo v celoti, ker je pisano s srcem v roki, s trepetom na ustnicah in v grenkem strahu za svoje še mlado življenje.

Zadnji del pisma objavljamo v kliširani obliki. Naj bralci spoznajo pisavo tega idealnega fanta, ki mu je slovenska beseda toliko pomenila.

Dragi Starši!!

Danes vam pišem kar po naše da boste lažje razumeli. Saj dostikrat vam gotovo ne bom mogel več pisati. Jaz sem namreč izgubljen, nimam nobenega upanja, ker je pač vse zastonj. Naj bo že kar more biti, življenje je izgubljeno, skušal bom rešiti vsaj dušo, ker tako upam da se bomo kmalu videli na drugem svetu. Jaz molim vsak dan, tudi vas prosim molite zame, saj druge pomoči tako ni. Noči so zame dolge dolge, ker ne morem spati dneve si krajšam s čitanjem.

Jaz bi gotovo vseeno kmalu umrl v ječi, ker ni našega zraku, ni prostora da bi se gibal, in končno hrepenenje po naših gorah, katere šele zdaj vem kako so lepe.

Vse to bi še vedno lahko brezskrbno užival, ko bi bil poslušal vas ko ste me tolikokrat svarili, saj sem dostikrat sklenil da bom pustil, a so me vedno prisilili da sem šel zopet.

Dragi moj!! Obsojen sicer nisem bil še, a kakšna bo obsodba ne dvomim. Ko bom mrtev, bi prosil če bodo dovolili, rad bi namreč spal v naši zemlji, med brati in slednjic med vami, saj to poslednjo željo upam da mi bodo spoznali, ako bom vedel to bom dosti bolj mirno šel v smrt. Pred zemeljskimi sodniki sem kriv, pred Večnim pa nisem, ker on ni prepovedal nobenemu ljubiti svoje zemlje.

Napravil tudi nisem nikomur nič zalega, in ta zavest mi je v veliko uteho. Zato hvalim boga da se nisem pustil prepričati od ljudi ki so me hoteli prisiliti, tudi na takšna pota.

Pa kaj bi vam to pisal saj vse to zdaj ne spremeni položaja. Ko mene več ne bo, naj ima tisto mojo novo obleko Jože, aktovko naj ima Zofka, kolo naj ima pa Ciril, naj naredi kar se mu zdi prav, ž njo. Kitaro pa dajte Dolfetu, če bo kdaj prišel domov. Druge malenkosti, pa napravite kot se vam zdi primerno.

Pošljite mi tudi spet 200 lir, sicer nisem še vsega porabil, a preden bom dobil od vas denar ne bi bil rad lačen in saj dosti tako ne bom imel časa porabiti.

Prosim vas ne povejte o tem pismu nikomur v Vas, tudi stricem ne, saj bodo že kmalu vse izvedeli. Čudi vas prosim nikar ne bodite preveč žalostni, saj ne postojat življenja na tem svetu ni prvi nič lepo, česar nis priznam da bi vendarle še rad živel, zelo rad!

Naj vas ljubi Bog, ne obupajte. vam obljubljam da bom do zgodnjega praznika za Vas

Vas

Simon

Simon Kos je imel 30 let, ko so ga v mrzlem ponedeljkovem jutru decembra 1941 peljali na morišče. O sebi je takole zapisal v enem svojih pisem dragim staršem:

»Živel sem malo! Srečen nisem bil nikdar! Imam 30 let, rad bi še živel, slednji moj dih se je oklepal življenja, upal sem, da Vas še kdaj vidim: rad bi videl še kdaj moje lepe gore, na katere sem vedno mislil kot na svoj raj. Toda od vsega tega

se moram ločiti, ker pač ne more biti drugače.«

Goriški Mohorjev koledar je leta 1971 že objavil tri pisma Simona Kosa svojem. Spremeni članek je napisal Joško Kragelj, ki se že leta z veliko vnemo trudi za pravilno ovrednotenje spomina Slovencev in katoličana Simona Kosa.

Prepričan sem, da bodo tri, izgleda še nepoznana, Kosova pisma popolnoma osvetlila osebnost Simona Kosa.

Drago Štoka

Sveta Družina na poti v Egipt

Milena Merlak

GASPER, MIHA IN BOLTEŽAR

Zvezda repatica

je razsvetlila nebo nad vsemi celinami,
za vse rase in narode
se je rodil božji kralj;
rodil se je za tiste na jugu in severu,
rodil se je za one na vzhodu in zahodu.

Na vratih,

ki vodijo v kraljestvo božjega miru
na zemlji, v betlehemski hlevček,
v rojstni kraj Odršešnika,
je tudi čez dva tisoč let
napisano ime svetih Treh kraljev.

Gasper, Miha in Boltežar,
ali kakorkoli se že danes imenuje
katerikoli zemeljski vladar,
sledite svetlobi zvezde repatice,
sledite ji po poti
miru, ljubezni in pravice.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Čeprav je od ugrabitve ameriškega generala Jamesa Dozierja v Veroni v četrtek 17. decembra, ki so jo izvedli teroristi rdečih brigad, minilo že dva tedna, so preiskovalni organi še vedno v temi in ne vedo ne kod ne kam. Do sedaj so se ugrabitelji dvakrat oglasili s svojim sporočilom: takoj v začetku v Rimu, preteklo nedeljo pa v Milanu. V drugem sporočilu je general Dozier označen za »imperialističnega hlapca«; sodeloval je pri ameriškem pokolu vietnamskega ljudstva in bil zato večkrat odlikovan; sodeluje pri Nato, ki da je kolleže imperialistične protirevolucije v evropskem in sredozemskem območju. Vojna proti Nato je zato sestavni del bojnega načrta delavstva. Zaradi tega bo Dozier prišel pred »proletarsko sodišče«.

■ Med severnoameriško in izraelsko vlado je prišlo do močne zaostrite odnosov potem ko se je predstavnik ZDA v Varnostnem svetu v New Yorku pridružil obsodbi izraelske vlade, katere je svojevoljno in enostransko priključila Golansko planoto nad Galilejskim jezerom. To ozemlje pripada Siriji. Reaganova vlada je iz protesta da te izraelske odločitve začasno preklicala sporazum o strateškem sodelovanju med obema državama.

■ Te dni sta minili dve leti, odkar so sovjetske čete vdrle v Afganistan in ga zasedle. Predsednik Reagan se je tega žalostnega dogodka spomnil s posebno izjavo. Dejal je: »Borba za neodvisnost Afganistana se nadaljuje in se ne bo končala, dokler ga bo imela Sovjetska zveza zasedena. Mi bomo še naprej podpirali borbo za svobodni Afganistan. Kljub navzočnosti 90.000 sovjetskih vojakov (nedavno je prišlo še 5.000 novih) se pogumno afganistansko stvo bori naprej.« Reagan je tudi omenil afganistanske begunce, ki jih je že tri milijone in so se v glavnem zatekli v Pakistan.

Jubilej medicinske fakultete na Katoliški univerzi

Medicinska fakulteta Katoliške univerze, ki ima svoj sedež v Rimu, slavi 20-letnico svojega delovanja. Fakulteta je bila življenjski cilj ustanovitelja Katoliške univerze v Milanu p. Agostina Gemellija. Ima moderno kliniko s 1.800 posteljami. Vsako leto je sprejetih le 180 novih kandidatov. Doslej je na fakulteti končalo študije nekaj nad dva tisoč zdravnikov.

Za 20-letnico delovanja je vodstvo fakultete podelilo svoj prvi častni doktorat in sicer veliki misijonarki materi Tereziji, ki že leta in leta lajša trpljenje številnim nesrečnejem v Indiji in po svoji družbi tudi drugod po svetu.

Mesec za katoliški tisk

BESEDA O KATOLIŠKEM GLASU

Ko govorimo o katoliškem tisku, se hočemo na začetku »Meseca za katoliški tisk« ustavit pri Katoliškem glasu, ki ima oznako »katoliški« že v svojem naslovu. Takoj priznamo, da bi lahko imel ta naš časopis tudi drugačen naslov in bi bil prav tako katoliški. Razlog, da do te spremembe ne pride, je njegova dolga zgodovina, saj izhaja pot tem naslovom že 33 let. Vemo tudi, da izhaja v Gorici, kjer je po zelo posrečeni tradiciji marsikaj označeno s katoliškim imenom, npr.: Katoliška knjigarna, Katoliški dom, Zveza slovenske katoliške prosvete, Katoliško tiskovno društvo itd. Razumljivo je, da ima dolgoletna tradicija in zgodovina tudi svojo težo.

Nihče se na Primorskem ne spotika nad ustanovami s katoliškim imenom, le Katoliški glas je včasih tu in tam izjema. To razumljivo zato, ker ta naš list vnaša v svoje članke in dopise tudi kritično presojo in politične ideje, ki vsem ne ugajajo. Vsi vemo, da Družina v Ljubljani drugače piše, prav tako tudi Nedelja v Celovcu. Ta lista sta verska časopisa s poročili iz katoliškega sveta, naš Katoliški glas pa je glasilo, ki informira (obvešča, vzgaja) svoje bralce na vsakem področju, od zakramentov do volitev. In prav v tem je pozitivna stran našega lista.

Zavedati se moramo namreč, da uživamo kljub vsemu Slovenci v Italiji na Goriškem in Tržaškem veliko svobodo, od verske do politične; dejansko smo med vsemi Slovenci pod soncem na svoji zemlji najbolj svobodni. Pripadajo nam vse človeške pravice, ki jih moramo sicer vedno in vsi, vsak na svojem mestu in v svojem kraju budno varovati, zahtevati, predvsem pa jih praktično v življenju izvajati, kar v danih razmerah ni vedno lahko.

Prav tu ima Katoliški glas veliko zaslugo, prav tu izvršuje ta naš list svoje dragoceno poslanstvo v našo korist vsa povojna leta. Kar je zapisano v 33 letnikih našega glasila za slovensko kulturno, versko, politično svobodo, je zgodovina, skoro že dediščina v veliko korist znanincev. Svobodnega Slovencev ne vredno mnenje pa je, da bi prav sedaj po tolikem času in po tolikšnem uspehu Katoliški glas začel obravnavati samo versko idejno stran javnega in privatnega življenja. Zelo veliko napako bi zato napravili, če bi se brez prisile in potrebe sami zapirali v zakristije.

F. Š.

Koledar Goriške Mohorjeve družbe za 1982

Goriška Mohorjeva družba je tudi letos poklonila svojim članom in vsem ljubiteljem slovenske knjige izredno zanimiv Koledar 1982, ki je predvsem zbornik in vestno ogledalo našega delovanja in življenja v primorskem zamejstvu.

Ze prikupna oprema Koledarja vabi vsakogar, da seže po knjigi. V prvem delu, tj. v Kalendarju, so predstavljeni nekateri naši zbori, ki redno nastopajo v naši sredi. Vremenski pogovori odražajo tesno povezanost naših prednikov z naravo, obnem pa je v njih polno duhovnosti.

V drugem delu »Iz življenja Cerkev« je celotno pismo papeža Janeza Pavla II., ki je razglasil slovanska apostola sv. Cirila in Metoda za sozaveznika Evrope. Ob 90-letnici prve papeške socialne okrožnice imamo članek o sedanjem socialnem nauku Cerkev. Zanimivi so tudi članki o evharističnem kongresu v Lurdu, novem mariborskem škofu, 1600-letnici ogleškega koncila in pogovor o Slovenskem pastoralnem središču v Trstu.

Med spominskiimi obletnicami sta najprej omenjena zadnji slovenski goriški knez nadškof dr. Frančišek Borgia Sedej in msgr. dr. Jakob Ukmar, nato pa literarni zgodovinar Josip Marn, pesnik Alojz Gradnik in narodopisec France Kotnik. Tem sledi stalna rubrika o umrlih v letu 1980 in 1981. Posebej so omenjeni msgr. Ignacij Kunstelj, dr. Božo Milanović, dr. Ferdinand Kolednik, slikar Maksim Gaspari, dramatik Jože Vombergar in prevajalka Nada Konjedic. Iz Koledarja spoznamo tudi skoro neznanega, a zaslužnega beneškega Slovence Antona Klođiča Sabladosega, nemirnega slikarja Toneta Miheliča in skladatelja Riharda Orla. Med zaslužnimi slovenskimi duhovniki je omenjen tudi Avguštin Zlobec, čigar stoletnice rojstva in delovanja smo se spominjali v preteklem letu.

Iz naše najstarejše zgodovine imamo zanimive opise o starinskem Trstu, Vipavi, Kobaridu, Mirnu pri Gorici in župniji Prvačina. Iz dogajanja in življenja naših ljudi je več zapisov in člankov, ki pričajo o razgibani vsestranski dejavnosti. Posebej velja omeniti daljši članek o začetkih skavtizma pri Slovencih, zlasti ker bo pri-

hodnje leto poteklo 60 let slovenskega skavtizma in bo Mednarodno leto skavtizma. Tudi članek o gostovanju clevelandskih Slovencev na Primorskem je na mestu. Zadnja leta so se namreč začele spletati tesne vezi s primorskimi Slovenci, ki so pred tem gostovali v Clevelandu in drugod po Severni Ameriki.

Pogumna in presenetljiva je razprava o sorodnosti med slovensčino in pranordijskim jezikom. Gre predvsem za nekakšno spodbudo, da bi slovenski etnografi, zgodovinarji in jezikoslovci iskali objektivne zgodovinske virove o razvoju slovenskega jezika in slovenske zgodovine. V zadnjem desetletju se celo sovjetski slavisti poglobljajo v proučevanje starih baltskih in nordijskih jezikov, v katerih najdemo nekatere podobnosti s staroslovanščino.

V Koledarju najdemo tudi kronološko poročilo o prosvetni dejavnosti na Tržaškem in Goriškem v sezoni 1980-81. Zanimiv je članek o naši zamejski telesni kulturi.

Koledar dopolnjujejo pripovedni spisi Tončke Curk in Leopolda Slavca ter pesmi Ljubke Sorljeve, Alberta Miklavca, Jožeta Markuže in Mirka Mazore. Posebno privlačnega delajo Koledar številne slike iz našega življenja in ustvarjanja. Na koncu pa je cenik knjig, ki jih ima Goriška Mohorjeva družba v zalogi.

Ko preberemo Koledar ali ga vsaj pregledamo, ugotovimo, da je res zbornik o našem življenjskem utripu na Primorskem. Takih knjižnih izdaj se nam res ni sramovati. Zato bi moral vsak zaveden Slovenec brez pridržkov podpreti delovanje Goriške Mohorjeve družbe, saj si spleta neminljive zasluge za naš narodni obstoj na zahodni meji slovenskega kulturnega in jezikovnega prostora. JM

Predsednik višjih redovnih predstojnikov v Sloveniji

Svet slovenskih višjih redovnih predstojnikov (SSVRP) je izvolil za predsednika p. Jožeta Kokalja DJ, jezuitskega provinciala, za podpredsednika pa p. Antona Nadrha, O. Cist. in p. Maksimilijana Klanjska, OFM Conv., minoritskega provinciala.

Rektor Katoliške univerze Srca Jezusovega v Rimu prof. Giuseppe Lazzatti ob 20-letnici obstoja medicinske fakultete na tej univerzi podeljuje m. Tereziji iz Kalkute častni doktorat

MILENA MERLAK

Božični dnevi

Zunaj so zima in mraz, sneg in led,
znotraj lučka pred jasicami noč in dan gori;
zunaj zmeraj znova sovraštvo vznemirja svet,
znotraj okrepljena družinska povezanost, božični mir.

Kadar dvatisočletna božična pesem doni,
kadar se otroci veselo igrajo z darili,
stisnimo tesneje drug drugemu roko,
topleje si pogledimo v oči...

Potem se spomnimo naših nesmrtnih duš;
z Jezusovo božično blagovestjo
jih bomo razsvetlili.

Z božično pesmijo slovo od starega leta

»Božičnica«, nastop naših pevskih zborov z božičnimi pesmimi je tudi letos privabil v nedeljo 27. decembra zelo veliko naših ljudi, tako iz mesta kakor iz okolice pa tudi z onstran meje, saj je ta božični nastop, ki ga prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica že nekaj tradicionalnega pa istočasno vedno nekaj novega.

Letos npr. je imel to posebnost, da je poleg združenega mladinskega zbora nastopilo večje število mešanih zborov, med njimi prvič iz Vrtojbe na drugi strani goriškega obmejnege bloka. Prav tako niso vsi zbori nastopili na istem prostoru. Zbor »L. Bratuž« je svoje pesmi izvajal v koru stolnega kapitlja, Rupa-Peč na koru, ostali na stopnišču pri glavnem oltarju kot običajno. Zbore in pesmi je napovedovala Barbara Rustja, pri orglah pa je bila prof. Lojzka Bratuž.

Vsi zbori so zapeli po tri pesmi. Prvi na vrsti je bil združeni mladinski zbor pod vodstvom Anke Černic. Mladi pevci so izvajali Ačkovo »Tamle na slamci«, Bolčinovo »Kako nocoj so zvezde svetle« in koroško ljudsko »Zveseli se...«. Za njimi se je predstavil mešani zbor iz Podgore (vodi Mirko Špacapan) s pesmimi: »In zopet prišla,

»V blaženi božični noči« in »Noč božična«. Pevce iz Vrtojbe je dirigiral Zdravko Leben. Odpeli so »Hitite kristjani«, »Prišla je lepa sveta noč« in »Raduj, človek moj«.

Tem je sledil mešani zbor iz Štandreža, ki ga vodi Mirko Špacapan. Ta je zapel »Spi, Dete božje«, »Ze počiva vsa narava« in neznanega avtorja »Prišla je lepa sveta noč«. Zbor »L. Bratuž« je začel z Gallusovo »Regem natum«. Sledili sta dve skladbi dirigenta prof. St. Jericija »Povejte, mili angelci« in »Čujte, čujte vsi ljudje«. In končno je še zbor Rupa-Peč na koru pod vodstvom Zdravka Klanjščka zapel Vrabčev »Bila je noč«, Mirka Renerja »Božična noč« in »Marija, daj mi Jezuščka« v Filejevi priredbi.

Duhovno misel je podal kaplan v Števerjanu g. Gabrijel Vidrih. Povezal je rojstvo božjega otroka z duhovnostjo v družini in opozoril, da bi morali vse življenje gojiti duha otroštva.

Ker se je spored nekam zavlekel, so odpadle pete litanije. Po zahvalni pesmi je škof vikar dr. O. Simčič podelil blagoslov z Najsvetejšim, pesem »Rajske strune« pa je na koncu vse prisotne še enkrat povedla v pozicijo svete noči. - ak

Srečanje dveh naših predstavništev na Koroškem

V novembru letos (14. in 15.) je predstavništvo deželne Slovenske skupnosti, ki so ga sestavljali Drago Stoka, Marjan Terpin, Gradimir Gradnik, Rafko Dolhar, Salvatore Venosi, Emil Valentinčič, Alojz Tul, Simon Preschern, Aleš Lokar in Franc Kenda bilo v gosteh NSKS na Koroškem. Goste iz dežele Furlanije-Juljske Benečije je sprejel v imenu NSKS predsednik Matvez Grlic. Poleg njega so bili prisotni še Wenedig, Smolle, Warasch in drugi koroški rojaki.

Naš zamejski slovenski tisk je dal obisku precejšen poudarek, prav pa je, da mi potegnemo zaključke tega važnega srečanja.

Predvsem smo zadovoljni kot zamejski Slovenci, da imata deželna Slovenska skupnost ter vodstvo Narodnega sveta koroških Slovencev tako intenzivne in globoke stike, kar je nedvomno v korist vsem, ki smo zaskrbljeni nad usodo našega naroda izven meja matične domovine.

Drugič: obisk je sovpadal z volitvami na Koroškem v kmetijsko deželno zbornico. Na volitvah so slovenski kmetje zabeležili pomemben uspeh. Kdo se more bolj veseliti tega uspeha kakor člani in somišljeniki Slovenske skupnosti v Italiji, ki se že ves poveljni čas zavedajo, da je pristop, oz. vključitev v italijanske stranke dejansko nekaj samomorilnega?

Tretjič: zastopniki obeh osrednjih slovenskih organizacij so potrdili vlogo, ki jo mora osrednja Slovenija imeti v odno-

su z nami, vendar naj bo ta vloga čista in brez ideoloških instrumentalizacij in brez posredovanja raznih organizacij, ki so že vnaprej za vključevanje v italijanske, oz. avstrijske stranke. Kot imamo mi potrebo Slovenije, je bilo mnenje obeh predstavništev, tako naj tudi Slovenija čuti, da brez nas ne bi bila Slovenija danes to, kar je.

Uspeh obiska je torej nedvomno značilen za našo slovensko zamejsko skupnost v Italiji in Avstriji, zato je povsem naravno, da sta se omenjeni predstavništvi odločili za še tesnejše sodelovanje in medsebojno povezovanje v korist slovenskega naroda, ki živi v Italiji, oz. Avstriji.

D. Š.

Predvidene spremembe na tržaškem radiu

Pri deželnem vodstvu RAI-a se pripravljajo važne spremembe. Ravnatelj tržaškega sedeža dr. Guido Botteri in glavni urednik časnikarskega oddelka Danilo Colombo, od katerega je odvisen tudi slovenski časnikarski oddelk, bosta s koncem decembra stopila v pokoj. Ugibajo, kdo ju bo nasledil. Ali bo pri izbiri merodajna osebna sposobnost ali politična podrejenost in vdanost?

Tudi tržaški »Piccolo« bo verjetno kmalu imel novega gospodarja. Vsaj tako pravi. Ali »Piccolo« išče samo novega gospodarja ali celo novo usmerjenost?

Franc Dolnar, Rim

Cirilmetodijska okrožnica Leona XIII. (1880)

(24)

Zahvalno romanje katoliških Slovanov leta 1881 v Rim

Prva Čehoslovaška republika in prva Jugoslavija, ki sta bili ustanovljeni in se čislali za nacionalni državi v njunih mejah združenih slovanskih narodov, sta cirilmetodijsko koncepcijo slovanske vzajemnosti podpirali ali je vsaj nista onemogočali. Rus Valerij Vilinski je to velehradsko pojmovanje, med katerega poglobitve zastopnike šteje našega Grivca, poleg slovanofilskega in neopanslavističnega (Kramar), obravnaval v svojem delu »Tri koncepcijske slovanske vzajemnosti« (Praga 1930).

SLOVANSKA ZAVEST V SLOVENSKEM NARODNEM IZROČILU

Grivec je s svojo slovansko zavestjo stal

v davnem slovenskem narodnem izročilu. Slovanski osamosvojitvi sovražna historio- grafija je idejo slovanske vzajemnosti skušala prikazati kot izum ruskega panslavizma, kar je zgodovinsko nesmisel.

Slovanska zavest je ugotovljiva od prvega nastopa Slovanov, ohranila se je skozi dobo etnične diferenciacije posameznih slovanskih narodov in tvorbe lastnih nacionalnih držav vse do preroda v devetnajstem stoletju, ko je sprožila tudi politično dejavo.

Slovenci smo jo ves čas ohranili. Vsem tujim sosedom nasproti smo se z imenom iz pradomovine imenovali Slovenci, edini poleg Slovakov smo to prvotno etnično ime ohranili. S prvimi izobraženci se pojavila tudi prvi zapisi te zavesti. Nikolaj Pečahar, avtor latinskih pesmi in prvi poveljci 15. stoletja pravi o svojem rodu: »Carniolae natus natio mea slava est« (rojen na Kranjskem, sem slovanskega rodu). Enako se opredeljuje katoliški reformator škof Tomaž Hren: »nostra natio slavica« na meji 16. in 17. stoletja. Od njega vemo,

S TRŽAŠKEGA

Pomoč Poljski

Italijanska Caritas je v soglasju z italijansko škofovsko konferenco izdala poziv, s katerim prosi, naj pomagamo Poljski, ki je v težkih gospodarskih razmerah. Tržaški škof je s svoje strani povabil vernike, naj se radi odzovejo tej prošnji. Kako pomagati? Vsekakor v denarju, ki naj ga verniki po župnikih oddajo škofijskemu uradu. Posebna nabirka po cerkvah ni predvidena.

V NABREZINI bo v nedeljo 3. januarja ob 16. uri vsakoletna

BOŽIČNICA

Nastopi mešani zbor iz Sv. Križa pri Trstu; poleg tega so na spredu recitacije, govor in pete litanije Matere božje z božičnimi odpevi. - Vabljeni!

Predstavniki stalnega slovenskega gledališča v Rimu

Prve dni decembra so se predstavniki SSG v Trstu (predsednik Bogo Samsa, podpredsednika Dušan Hreščak in Saša Rudolf, tajnik Ace Mermolja in ravnatelj Miroslov Košuta) v Rimu sestali s predsednikom posebne senatne komisije za gledališče senatorjem Boggio in z njim razpravljali o zakonskem predlogu za ureditev položaja gledališča v Italiji ter o kritju sedanjih dolgov s pomočjo posebnega zakona.

Predstavniki SSG so prikazali zgodovino slovenske gledališke dejavnosti v Trstu, mu razložili težave, s katerimi se gledališče vsak dan spopada in opozorili na skromno podporo, ki jo prejema. Boggio je v odgovoru obljubil, da bo slovensko gledališče v okviru reforme dobilo tisto mesto, ki mu pripada in da se bo upoštevalo njegovo svojsko vlogo kot posrednika kulturnih dobrin na meji.

Glede zaostalih dolgov, trenutno najbolj perečega vprašanja, se je pa obvezal, da bo komisija navezala stike z ministrom in njegovim podtajnikom ter da bo posredovala pri senatni komisiji za finančna vprašanja za ustrezno kritje.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV TRST

vabi na

BOŽIČNI KONCERT

ki bo v nedeljo 10. januarja 1982 ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu. Nastopajo mešani, ženski in otroški zbor ob spremljavi instrumentalnega kvarteta

Uspelo božično srečanje volčičev in veveric

V soboto 19. decembra je Slovenska zamejska skavtska organizacija - Trst priredila v Marijinem domu v Rojanu božično srečanje za najmlajše člane organizacije. Kljub slabemu vremenu se je zbralo nad 50 volčičev in veveric, ki so si ogledali božični film in tekmovali za najboljšo skupino in individualno risbo na božično temo. Krofi in čaj so poplačali njihovo spretnost in trud. Ob koncu srečanja so si ob veselju razpoloženju in prepevanju voščili veselo božič in srečno novo leto 1982.

Vodstvo volčičev in veveric se toplo zahvaljuje g. Stanku Zorku za toplo gostoljubnost. - Sončnica

★

Poroka

Na Stefanovo sta se poročila Klara Šturman in Albin Tul. Srečno in dolgo skupno življenje jima želi PD Mačkolje.

da je bil oltar ljubljanskih in kranjskih meščanov v Kelmorajnu posvečen sv. Cirilu in Metodu. Tudi drugi res veliki slovanski nadpastir Slomšek se zaveda svojega slovanstva: »nisem pozabil bratov matere Slave«. On je usmeril slovanski katolicizem na lik slovanskih učencikov sv. Cirila in Metoda in z njima posvetil slovensko slovansko zavest.

Objektivni zgodovinar mora priznati, da je zavest pripadnosti k veliki slovanski skupnosti bila Slovincem ves čas njihovega boja za obstanek in samostojnost v veliko oporo. Slovenskemu razvoju so mogli škoditi le tisti Slovenci, ki so se zatekali k od Prešerna obsojeni formuli »četvero bolj možnih Slave rodov«.

SLOVANSKO POSLANSTVO

Dandanes slovanstvo ni moda. Slovanska zmaga v drugi svetovni vojni je bila sprevržena v slovanstvu tuje ideološke sisteme. Koristniki teh sistemov med nami se čutijo bližje potrošništvu zahodne Evrope; tako se vlačijo po slovanskih glavah zdeli »evropeizacije«, »mittleevropstva«, loka

Obsodba vojaškega udara na Poljskem

Na seji občinskega sveta v Sovodnjah 22. decembra so svetovalci SSK predložili resolucijo, ki naj bi obsodila vojaški udar na Poljskem. Prišlo je do vroče debate, ki je potegnila za seboj vse prisotne.

Prvi je svoje mnenje o resoluciji podal sam župan Vid Primožič. Iz njegovih izjavanj je bilo razvidno, da sprejema udar na Poljskem kot nekaj potrebnega. Med drugim je dejal, da je proti resolucijam, ki se sprejemajo proti raznim državam. V Južni Ameriki se tudi dogajajo take stvari, samo da je temu tam kriva Sev. Amerika. Na Poljskem je delavstvo od vlade vse preveč zahtevalo. Namesto da bi delali, so stavkali in v cerkvah z molitvijo izgubljali čas. (!) S takim ravnanjem so hromili gospodarstvo države. General Jaruzelski bi moral nastopiti že prej. Če sta policija oz. vojaštvo streljala na delavce, so bili za to tehtni vzroki. Dodal je še, da smatra predloženo resolucijo za vmešavanje v notranje zadeve neke države; ker smatra resolucijo za neumestno, se bo pri glasovanju vzdržal.

Podžupan Klemše je sicer kritiziral za držanje nekkih skupin ob podobnih primerih, kar se pa tiče Poljske je bil mnenja, da kar se tam dogaja ni pravilno, saj gre za kratenje osnovnih človeških pravic. Svetovalci so nato v besedilo resolucije sprejeli nekatere popravke, nakar je bila sprejeta ob vzdržanju treh svetovalcev večine, tj. župana in dveh z Vrha. Resolucija pa se glasi:

Sovodnjski občinski svet, zbran na seji 22. decembra odločno obsoja vojaški udar na Poljskem, ki skuša s silo zatreti vse demokratične in človekanske svobode, katere si je poljski narod v zadnjem času na demokratičen način pridobil. Prav tako obsoja vmešavanje tujih velesil, ki direktno prispevajo k zatrtju demokratično doseženih pravic in tako ovirajo svobodni in samostojni razvoj poljskega in drugih narodov ter tako ogrožajo mir na svetu. Izraža solidarnost in vso podporo poljskemu narodu in neodvisnemu sindikatu Solidarnost v trenutku, ko skušajo imperialistične sile uničiti njihova plemenita in junaška prizadevanja za boljše pogoje in razvoj delavskega ljudstva. Poziva vse politične, kulturne in družbene sile, da se odločno in odkrito na vseh ravneh zavzamejo za ponovno uveljavitev neodvisnega sindikalnega gibanja na Poljskem in demokratični razvoj v državi.

Sovodnje

Zadnja seja občinskega sveta v tem letu. Bila je v torek 22. decembra. Na njej so svetovalci odobrili osnutek pogodbe ter načrt za železniški podvoz pri sovodnjem pokopališču. Ob ukinitvi železniškega pri Petovljah je namreč občinski svet sprejel sklep, naj občinska uprava zahteva od vodstva železnice omenjeni podvoz. Sedaj je v teku uresničitev te zahteve. Zgrajen bo nekaj metrov od sedanjega v smeri Gorice. Dolg bo okoli 18 m, širok 6 m, visok pa 4,6 m. V pogodbi so navedena dela, ki bodo v breme občinske uprave. Ta dela bodo stala 42 milijonov lir (odkup 1.100 m² zemlje, asfaltiranje, razsvetljava itd.).

Pri glasovanju o novih cenah zemljišč, ki so last sovodenske občine, spadajo pa pod goriški občinski kataster so se svetovalci SSK vzdržali. Bili so mnenja, da nima občinska uprava nuje prodati tega zemljišča (29.000 m²) Industrijskemu konzorciju, saj še nima zagotovljenih sredstev oz. posojila za telovadnico in nima še pravega načrta kako naj bi ta izkupiček porabila. Naj omenimo pri tem, da je že prejšnja uprava omenjeno zemljišče prodala Industrijskemu konzorciju leta 1979 za 56 milijonov lir, a tedaj konzorcij ni

imel na voljo finančnih sredstev za nakup. Sedaj bo moral odšteti 78 milijonov lir.

Z razliko od leta 1978, ko so trije svetovalci od PCI bili nasprotni odborovemu sklepu, je letos občinski svet soglasno odobrilo, da ne imenuje svojih predstavnikov v 14. šolski okraj ter s posebno resolucijo pojasni svoje zadržanje. Podžupan Klemše je rekel, da se stališče odgovornih organov v zadnjem času ni nič spremenilo v prid samostojnega okraja. Načelnik svetovalske skupine SSK je s svoje strani dodal, da bi bilo vsako drugačno ravnanje nesmiselno ob dejstvu, da imajo skoro vsi prisotni svetovalci študirajoče otroke. Zato je bojkot upravičen, kot so to storili tudi starši na zadnjih volitvah.

Župan je naznanil, da so bila dela za razširitev ceste Rubije-Vrh izročena podjetju Perin iz San Vite ob Tilmentu. To podjetje je ponudilo kar 21 % popusta na izračunano vrednost. Ker se je občinski zdravnik dr. Dainese smrtno ponesrečil, je svet sklenil predlagati na njegovo mesto zdravnika domačina.

Nadalje je svet na predlog ožjega odbora odobrilo prispevek 200.000 lir za popravilo cerkve na Vrhu ter letno nagrado cerkvenikom. Ni pa socialno, da ostaja ta nagrada ob naraščajočih življenjskih stroških vredno pri isti vsoti, medtem ko se druge nagrade iz leta v leto povišujejo.

Na koncu se je župan vsem svetovalcem zatekel prijetne praznike in srečno novo leto.

Srečanje manjšinskih sindikatov

19. in 20. decembra so se sestali v Milano predstavniki sindikalnih organizacij Sindikat slovenske šole, Südtiroler Schulgewerkschaft in Syndicat autonome valotain des travailleurs - Ecole, da bi proučili možnost za sporazum o skupnih akcijah in pobudah.

Predstavniki treh manjšinskih šolskih sindikatov so potrdili odločitev, da še nadalje sodelujejo s konfederalnimi sindikati in okrepijo to sodelovanje ter izrazijo željo, da bi po možnosti prišlo tudi do bolj organske povezave med posameznimi manjšinskimi in konfederalnimi sindikati. Istočasno so predstavniki manjšinskih šolskih sindikatov soglašali, da je dozorel čas za sodelovanje manjšinskih sindikatov pri notnih pobudah konfederalnih sindikatov, kot so izboljšanje zahtev za delovno pogodbo in pogajanja na ministrski ravni.

Glede skupnih pobud treh sindikatov so njihovi predstavniki soglašali, da obstaja možnost zanje, čeprav so tudi nekatere temeljne razlike med posebnimi šolskimi ustroji, ki so namenjeni njihovim manjšinam, in to zato, ker mora italijanska država zagotoviti vsem manjšinam enaki meri ohranitve in razvoj narodne in jezikovne identitete, pa čeprav z različnimi ukrepi.

■ Sv. oče Janez Pavel II. je povabil vernike in ostale prijatelje Poljske, naj bi v božični noči na oknih svojih stanovanj prižgali lučke kot izraz prošnje k Bogu za ugoden razplet dogodkov na Poljskem in kot izraz solidarnosti s poljskim ljudstvom. Papeževi pobudi se je takoj pridružil predsednik Reagan in dal prižgati lučke v Beli hiši v Washingtonu, obenem pa pozval prebivalstvo v ZDA, da se mu pridruži.

Rojan

Na dan novega leta bo sveta maša ob 16. uri. Odpadla bo maša ob 7. uri.

Na tej poti so tudi tisti naši nezedinjeni slovanski bratje, ki si v trpljenju ohranjajo cirilmetodijsko dediščino krščanske vere, ki se zanašajo na moč vere, upanja in ljubezni in ne na razne politične in diplomatske okrete in brate.

Uprto v visoke duhovne like papeža Janeza Pavla II. in Aleksandra Solženicina more slovanstvo 1981 s ponosom doživljati uresničevanje slovanske poslanstva v zgodovini v znamenju slovanskih učencikov sv. Cirila in Metoda, ki ju je prvi slovanski papež postavil na isto višino z očetom iz ruševin antičnega sveta vstajajoče romansko-germanske Evrope, da pred Gospodarjem zgodovine prosijo za izobliko nove evropske ureditve.

KONEC

Zavržen predlog o prepovedi spreobračanj

Indijska vlada je zavrnila zakonski predlog, ki prepoveduje versko spreobračanje, ker bi to nasprotovalo ustavi, ki zagotavlja svobodo verskega izpovedovanja.

Občinski svet o Poljski

Na zadnji seji pred božičnimi prazniki je goriški občinski svet med drugim razpravljaval o dogodkih na Poljskem. Potem je še obravnaval važno zadevo o novem pravilniku za občinsko osebje, ki je prej že bil predmet diskusije v prvi stalni komisiji. Sklep o tem je sprejel z veliko večino glasov, razen leve in desne opozicije.

Posebno zanimiva pa je bila razprava o Poljski, ki se je razvila na podlagi resolucije svetovalske skupine Krščanske demokracije. V razpravi so sodelovali predstavniki vseh svetovalskih skupin. Resolucijo DC je najprej orisal, po uvodnih županovih besedah, svetovalec Tripani. Večina svetovalskih skupin je zavzela zelo kritično stališče do zadnjih dogodkov na Poljskem in tudi, razen komunistov, pripisala sami komunistični ideologiji in sovjetske mu imperializmu krivdo za sedanje pereče stanje.

V imenu SSK je svetovalec Bratuž podčrtal zgodovinsko usodo poljskega naroda, ki je vedno trpel zaradi osvajalnih težnj sosedov, posebej z vzhoda najprej carskega in nato marksističnega kova in ostro obsodil odgovornost Sovjetske zveze in celotnega Varšavskega pakta pri sedanjih dogodkih. Svetovalec PSI Waltritsch je tudi odločno obsodil imperialistično politiko ZSSR; težko pa bi se z njim strinjali v oceni samih dogodkov, saj je za nas tudi marksizem sam s tem zašel v krizo.

Ob koncu je občinski svet v Gorici soglasno odobril resolucijo, v kateri se za zavzema za konec obsednega stanja, za izpuštev vseh priprtih, za ponoven dialog vseh družbenih sil na Poljskem in se izrekel proti vsaki zunanji intervenciji.

Koncert orgelske in vokalne glasbe v stolnici

V nedeljo pred božičnimi prazniki je SKPD »M. Filej« v Gorici organiziralo v goriški stolnici koncert, na katerem so nastopili mladi zamejski glasbeniki: Boris Štakul in Andrej Pegan (orgle) ter Franka Zgavec (mezzosopran). Večer sam je imel med drugim namen uvesti z glasbo v božično razpoloženje, saj je bil ves program izrazito božične in pastoralne narave.

Skladatelji na sporedu nedeljskega večera so bili: Zepoli, Froberger, Pachelbel, Buxtehude, Bach, Durante, Franck, Jericijo, Yon in Alain. Ze iz imen samih je razvidna velika razvejnost v muzikalnem oziru in posebej v stilni govornici, ki je šla pravzaprav od baroka do moderne.

Vsi trije izvajalci so nadarjeni mladi glasbeniki, ki so pravkar dokončali svoje glasbene študije. Pokazali so veliko muzikalnega smisla in nadarjenosti, ki daje dobre upe za bodoče umetniško oblikovanje. Pri orglah smo lahko zabeležili dokaj tehnično izdelano igro, tudi če smo včasih pogrešali ustrežnejšo registracijo ali pa agogično mero. Naj npr. pri Štakulu podčrtamo zlasti prijetno izrazitost v baročnem delu programa, pri Peganu gibčnost v Franckovi monumentalni skladbi, pri Zgavčevki pa zlasti polnost in mehkost glasu, ki daje primerne prostora tako temačnemu kot svetlejšemu izrazu.

Koncert je vsakakor lepo uspel in pokazal, da je podobna glasba vedno hvaležen repertoar tako za izvajalca kot za publiko. Prepričani smo, da so taki koncerti lahko vzpodbudni tudi za splošno rast našega glasbenega življenja, ki ima prav pri nas vse pogoje za nadaljnji razvoj. - Bgsl

Pokopali smo Viktorijo Žerjal

Viktorija Žerjal je bila ena tistih, ki je kot pametne device v evangeliju vse življenje s prižgano svetilko, polno olja molitve, služenja in dobrih del čakala na Gospodov prihod. Skupaj s svojo sestro Zorko je spremljala svojega brata duhovnika na njegovih službenih mestih, mu ljubeče stregla in bila faranom vzor dobre sestre in goreče vernice, Bog jo je težko preizkusil. Zaradi nesrečnega padca je težko hodila in bila invalid, pa je ta križ vdano nosila in ga darovala za druge.

Pokopali smo jo v Gorici v četrtek 17. decembra, potem ko je njen brat, upokojeni župnik g. Stanko opravil zanjo pogrebno sv. mašo in se v prisrčnih besedah poslovil od nje. Naj se odpočije v Bogu, ki mu je vse življenje zvesto služila, bratu in sestri pa izrekamo iskreno sožalje.

Nov grob

Na božično vigilijo so na Otlci pokopali Marijo Vidmar. Bila je sestra pok. Jožeta Vidmarja. Bila je prvi od 13 otrok v družini; rodila se je leta 1899. Starši so jo poslali v gospodinjstvo šolo k šolskim se-

stram v Tomaj. Potem je nastopila svojo službo kot gospodinja. Najprej pri g. Albertu Lebanu, župniku v Kojškem. Ko je ta leta 1928 umrl, je prišla v Alojzijevišče. Kmalu je dobila službo pri sodniškem svetniku Lebanu in ostala z njim do njegove smrti. Ohranila je stanovanje na trgu sv. Antona v Gorici in se preživljala z oddajanjem stanovanja študentom in drugim. Rada je imela duhovnike, posebno salezijance, ki so vedno bili deležni njegove gostoljubja. V življenju ni bila nikoli bolna, šele teden pred smrtjo je obležala zaradi arterioskleroze, ki je tudi povzročila njeno smrt. Ker je želela biti pokopana doma na Otlci poleg brata Jožeta, so jo sorodniki prepeljali domov, kjer je potem umrla in bila pokopana. Spominjamo se je v molitvi. Njenim bratom in sestram naše sožalje.

Števerjan

V soboto 19. decembra je bila v Števerjanu zadnja seja občinskega sveta v tem letu. Vodil jo je župan Klanjšček. Svet je odobril dva sklepa odbora in sicer izplačilo prevoznih stroškov občinskim uslužbencem ter pooblastilo županu, da napravi prošnjo na pristojne urade za opremo ter zunanjo ureditev nove šolske stavbe.

Svet je nadalje odobril spremembo občinskega organika za sprejem v službo šolskega postreznika. Nadalje je določil vsoto 1.600.000 lir kot prispevek šolskim sestram za vodenje otroškega vrtca. Prispevek, ki ga ustanova Enel daje občanom, je namenil za nakup gramoza za makadamske ceste.

Naj dodamo še, da je prišlo obvestilo deželne odborništvu za javna dela, ki je namenilo števerjanski občini 250 milijonov lir za občinski vodovod. S tem denarjem bodo dela za napeljavno vodo dokončana in bo rešen problem dobave pitne vode za Števerjan.

Šport

PRVENSTVO DEČKOV

Olympia Košič - Juventina 3 : 0
(15 : 3, 15 : 0, 15 : 2)

V pičlih tridesetih urah je mlajša ekipa Olympije v slovenskem derbiju gladko premagala Juventino in si tako priborila predzadnji par točk. Zgleda torej, da bo tudi letos slovenska ekipa zastopala Goriško na deželnem prvenstvu.

Tekma ni bila posebno zanimiva, saj ni nasprotnik domačinom nudil nikakršnega odpora, kar je razvidno iz rezultatov posameznih setov. Olympijci se morda tudi niso preveč potrudili, da bi bila igra bolj privlačna. Pri tem pa so nekoliko opravičeni, saj so v osmih dneh odigrali kar štiri prvenstvene tekme, od katerih so zmagali tri, da so sedaj sami na vrhu lestvice.

Olympia je nastopila v postavi: Spazzapan I. in S., Cotič R. in I., Košič B. in A., Terpin A. in S., Komjanc, Battisti, Podveršič; Juventina pa: Bastiani, Cej, Vogrič, Lutman, Mucci, Zavadlav, Šuligoj, Paulin, Gergolet, Nanut, Lutman. - D. T.

Pastirček št. 3

Seveda je v tej številki, ki je izšla sredi adventa, mnogo božičnega. Tako je Zora Piščanc prispevala zgodbo »Mir ljudem na zemlji!«, Anamarija Zlobec pa igrice »Božični večer«. Božično razpoloženje ustvarjajo tudi pesmi Ljubke Šorli »Pesem svete noči«, »Jaslice v izložbi« (Ivanka Zavadlav), »Ko bil bi astronaut za božič« (Vladimir Kos) in »Emigrantov sveti večer«. Pastirčkovo pesem »Zvezde žarijo« je uglasbil Ubald Vrabec.

O pesniku Simonu Gregorčiču ob 75-letnici njegove smrti kramlja Evelina Pahor. M. Perat predstavi slikarja Maksima Gasparija, ki je 15. novembra 1980 umrl v Ljubljani. Ljuba Smotlak opiše v »Tržaških sprehodih« stolnico sv. Justa.

Poučno razvedrilni del obsega vprašanja, na katera je treba odgovoriti, kaj je škodljivo in kaj koristno. Uganka iz napak pa ima to napako, da je v spisu le pet črk odveč namesto sedem in zato se da beseda le uganiti, ne pa odkriti. Lažje je odkriti neko veliko reko. Tudi pisatelj in pesnik iz Slovenske Benečije ne bo preveč težko uganiti.

Mladi dopisniki so poslali na Jano več pesmic in risbic. Nekatere so objavljene. Sploh je bila to pot Jana zadovoljna. Prejela je veliko pošte; največ prispevkov so poslali učenci 5. razreda osnovne šole »O. Župančič« v Trstu. - ak

Naročnina v novem letu

Nenehni porast cen (tiskarna, papir, zlasti pa poština) nas sili, da tudi letos povišamo letno naročnino in sicer: v Italiji bo naročnina za leto 1982 lir 19.000, za inozemstvo lir 30.000 ali 28 dolarjev. Posamezna številka ostane zaenkrat 400 lir.

OBVESTILA

Razstava slovenskih goriških slikarjev je bila odprta v Kulturnem domu v Gorici 22. decembra 1981 in bo trajala do 6. januarja 1982. Svoja dela razstavljajo Silvan Bevcar, Robert Faganel, Hijacint Jussa, Vladimir Klanjšček, Andrej Košič in Rudolf Saksida. Razstava je odprta ob delavnikih od 17.30 do 20. ure.

Maša za edinost bo v Trstu v ul. Risorta 3 v ponedeljek 4. januarja ob 17.30. Sledi razgovor ob diapozitivih.

Predsednik upravnega odbora Slovenskega raziskovalnega inštituta sklicuje na podlagi 6. člena pravil VIII. redni občni zbor, ki bo v petek 22. januarja 1982 ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu, ul. sv. Frančiška 20.

Zahvala

Kot vsako leto je Slovensko dobrodelno društvo v Trstu tudi ob letošnjem miklavževanju in božičnih praznikih obdarilo potrebne učence slovenskih osnovnih šol na Tržaškem z oblačili, obutvijo in šolskimi potrebščinami in to tako kot so si prizadejali sami želeli.

Ob tej priložnosti se Slovensko dobrodelno društvo zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so mu s svojimi prispevki omogočili izvedbo te pobude. Prav tako se zahvaljuje didaktičnim ravnateljem in upraviteljem slovenskih osnovnih šol na Tržaškem za sodelovanje pri zbiranju podatkov za obdarovanje.

DAROVI

Za Katoliški glas: M. P., Anglija 10.000; Mirko Zorn 50.000; Andrej Krošelj 14.000; dr. Matej Schart, Trst 27.000; Joža Bevc 11.000; Milka Velikonja 5.000; N. N. 25.000; Mira Brajnik-Pangos 12.000; Amalija Miklavc 7.000; Zora Devetak, Tržič 6.000; Ana Sosič, Opčine 6.000; N. N., Trst v spomin na pok. starše 50.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Tončka Pirih 50.000; Podporno društvo za Goriško 50.000; učno osebje na šolskem skrbništvu v Gorici v spomin na mammo prof. Slavka Bratina 53.000 lir.

Za vzdrževanje knjižnice v Zavodu sv. Družine: prof. Slavko Bratina 30.000 lir.

Dr. Igor Franko, Gorica: za slovensko duhovnijo v Gorici in Zavod sv. Družine po 50.000 lir.

Za »Našo pot«: A. P. in K. S., Podgora 20.000; Marija Breclj, Podgora 10.000 lir.

Družina Koshuta, Gorica: za Zavod sv. Družine, za Alojzijevišče po 20.000, za Katoliški glas in za revne po 10.000 lir.

Pavla, Gorica: za Zavod sv. Družine in za Alojzijevišče po 25.000 lir.

Angela Pavlin, Gorica: za Našo pot, za Alojzijevišče in za Zavod sv. Družine po 10.000 lir.

Devetta Marija, Standrež: za misijone in za lačne po svetu po 20.000, za Alojzijevišče in Zavod sv. Družine po 10.000 in za Sv. goro 30.000 lir.

Rozalija Tommasi, Sovodnje: ob tretji obletnici možev smrti za Zavod sv. Družine, za Alojzijevišče in za Katoliški glas po 4.000 lir.

Za ogrevanje cerkve na Opčinah: skupina vernikov ital. jezika ob Dnevu katol. tiska 42.200; Zora Hrovatin v spomin nepozabne Berte 5.000; Alberto Cola 20.000; Danila Vidau 10.000 lir.

V spomin na moža Franca: Ljudmila Grgič za Marijanišče na Opčinah in za »Rdeči nagelj« po 5.000 lir.

Bandelj Pepca in Ciani: za Skupnost Družina Opčine in za tržaške skavte po 15.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: sin in hčerka v spomin na svoje starše Ivana in Frančiško Suhadolc ter Benjamina in Natalijo Simoniti 100.000; Mila Sosič 8.000; Bernard Škerlavaj 2.000; Rafaela Škerlavaj 6.000; dr. Marija Kacin 14.000; Lea Stofla 5.000; Pepka Guštin 5.000; za ogrevanje cerkve: N. N. (božični dar) 50.000, Angela Sosič 5.000, Slava Skabar 5.000; Onelia Purič 20.000; Tončka Filipčič v spomin na nečaka Albina 20.000; Albin Koterle 2.000; Hans in Sonja Senčar-Püchler 50.000; družina Sosič v spomin na ženo in mammo Berto 50.000; Pepi in Tončka Gorkič 30.000; Anica Škerlavaj 10.000; Ljudmila Grgič v spomin na moža Franca 5.000; Danila Vidau namesto ovetja pok. Berti Sosič 5.000; žena v spomin na moža Mariota Sosič 2.000; Karla Sosič v spomin na svoje pokojne 5.000; Marta Malalan v spomin na Celestina Malalan 10.000 lir.

PD »STANDREŽ« - DRAMSKI ODSEK uprizori komedijo Carla Goldonija v treh delih

»KRCMARICA«
Režija Emil Aberšek

Premiera bo v nedeljo 10. januarja ob 17. uri v prostorih doma »A. Gregorčič« v Standrežu.

V spomin svojih rajnih: N. N., Bane za Marijanišče na Opčinah in za ogrevanje cerkve na Banah po 5.000, za lačne po svetu pa 10.000 lir.

Za ogrevanje cerkve na Ferlugih: člani Bratovščine rožnega venca 111.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: R. Z. v spomin Pepce Krasna 10.000 lir.

Za Vincencijevo konferenco v Trstu: M. in M. Udovič 35.000 lir.

Za Marijin dom v ul. Risorta, 3 v Trstu: N. N. 10.000; Anica Abram v spomin na pok. sestro in Bernardo Terčon 20.000; N. N. 10.000; N. N. 15.000; N. N. 10.000; Marija Kenda 50.000; Gabrijela Skočir 50.000; A. V. v čast sv. Jožetu 25.000; N. N. za Marijino družbo 10.000 lir.

Nomesto božičnih voščil: Magda in Robert Petaros za lačne po svetu 30.000, Mitja in Tamara za skavtsko organizacijo 20.000 lir.

Marija Bucik-Brecelli: za misijone 50.000 in za Sv. goro 20.000 lir.

Bolnik iz Trsta: za lačne po svetu, za misijone, za Katoliški glas in za Sv. goro po 25.000 lir.

Za novo cerkev: N. N. 1.000.000; Slava Skabar, Opčine 10.000 lir.

Za lačne otroke: mala Mirjam in David 20.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Gorica z novoletnimi voščili 10.000 lir.

Za misijon p. Kosa: N. N., Opčine 20.000; Francka Vremec, Opčine 5.000; N. N., Opčine 25.000 lir.

Za misijone: Vladimir in Iva Ščuka namesto cvetja na grob Ivanke Skok vd. Svagelj 50.000; v spomin iste Vida Siega in Marija Kobal po 10.000; N. N. 15.000 lir.

Za lačne po svetu: D. M. 20.000; Slava Skabar, Opčine 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

ZAHVALA

Dne 17. decembra 1981 je v Gospodu zaspala naša 85-letna

Lojzka Fabjančič

Pokopali smo jo v soboto 19. decembra pri Sv. Ani v Trstu.

Zahvaljujemo se gg. duhovnikom Francetu Zlobcu, Stanku Živcu in dr. Jožetu Prešernu ter vsem drugim, ki so pospremili drago pokojnico k večnemu počitku.

Ob tej priložnosti izrekamo posebno zahvalo vodstvu Marijine hiše v Trstu, ki je Lojzki več let skrbno pomagala. Zahvaljujemo se tudi vsem drugim dobrotnikom, ki so naši Lojzki velikodušno pomagali na domu in v bolnišnici.

Svojel

Trst, 28. decembra 1981

STAC

Električne vodne črpalke - Hidrofori - Kompresorji za zrak na električni, bencinski in Diesel pogon.

Kvaliteta največjega slovenskega podjetja v sektorju v 33 državah na štirih celinah.

Sedež in komerciala:

TRST - ul. F. Severo, 20
Telex 460636 STAC I

Tel. 040/60516

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA Korzo Verdi, 51

Telefon: 84206 - 84207 - 85383

Telefon menjalnice: 83909

Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI